

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА / YEAR IV

САРАЈЕВО, 25.01.2013.

БРОЈ / NUMBER 12

ИНДЕКС ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL PRODUCTION IN BOSNIA AND HERZEGOVINA DECEMBER 2012 – PRELIMINARY RESULTS

Укупна индустрија и подручја дјелатности С, D и E

У децембар 2012. базни индекс укупне индустријске производње у Босни и Херцеговини (индекс према просјечној мјесечној производњи из базе године 2005.) је мањи од индекса у новембар 2012. за **1,1** индексних поена. Стопа промјене индустријске производње у односу на децембру 2011. године је негативна и износи **-4,8%**. Стопа промјене кумулативне производње према истом периоду 2011. износи **-5,2%**.

У подручју "Вађење руда и камена" стопа промјене производње у односу на децембру 2011. године износи **-6,8%**. Базни индекс је мањи од индекса у новембар 2012. за **14,3** индексних поена.

У подручју "Прерађивачка индустрија" стопа промјене производње у односу на децембру 2011. године износи **-6,6%**. Базни индекс је мањи од индекса у новембар 2012. за **7,8** индексних поена.

У подручју "Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом" стопа промјене производње у односу на децембру 2011. године износи **2,2%**. Базни индекс је већи од индекса у новембар 2012. за **23,1** индексних поена.

Total industry and sections C, D and E

In December 2012 the base-weighted index of total industrial production in Bosnia and Herzegovina (index relative to average monthly production in the base year 2005) relative to November 2012 decreased by 1,1 index points. The rate of change in production, relative to December 2011 is negative and amounts -4,8%. The rate of change in cumulative production, relative to the same period of 2011 is -5,2%.

In the section "Mining and quarrying", the rate of change in production, relative to December 2011 is -6,8%. The baseweighted index relative to November 2012 decreased by 14,3 index points.

In the section "Manufacturing" the rate of change in production, relative to December 2011 is -6,6%. The baseweighted index relative to November 2012 decreased by 7,8 index points.

In the section "Electricity, gas and water supply" the rate of change in production, relative to December 2011 is 2,2%. The base-weighted index relative to November 2012 increased by 23,1 index points.

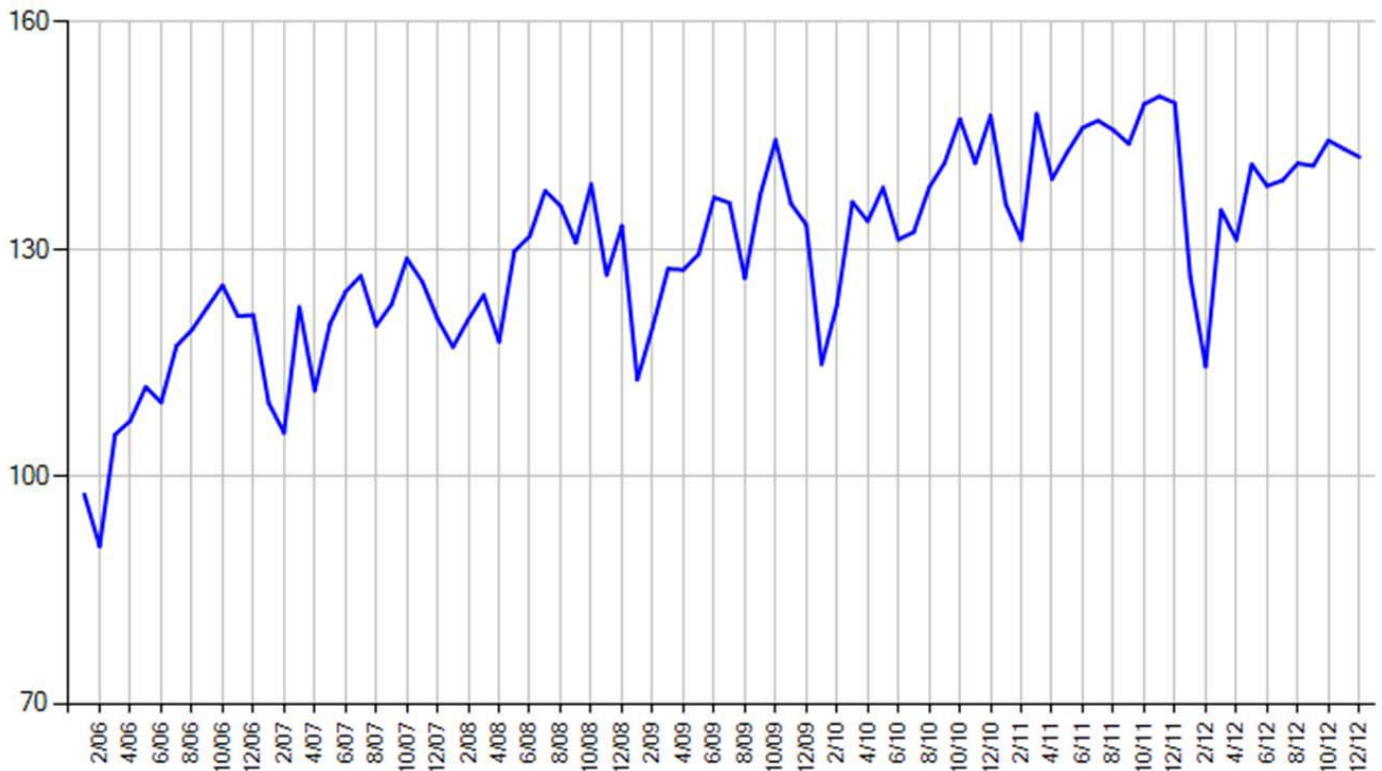
Укупна индустрија и подручја дјелатности С, D и E XII 2012. Total industry and sections C, D and E XII 2012

Индекси Indices	Индекси Indices (Ф2005=100)		Стопа промјене Rate of change %	
	XI 2012*)	XII 2012	XII 2012/ XII 2011	I-XII 2012/ I-XII 2011
Индустрија укупно Total Industry	143,3	142,2	-4,8	-5,2
C Вађење руда и камена Mining and quarrying	141,8	127,5	-6,8	-4,9
D Прерађивачка индустрија Manufacturing	156,7	148,9	-6,6	-4,7
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом Electricity, gas and water supply	110,1	133,2	2,2	-7,1

*) Ревидирани индекс, revised index, Revised index

Временска серија: јануару 2006 – децембру 2012. – УКУПНА ИНДУСТРИЈА (БАЗНА ГОДИНА 2005)

Time series: January 2006 – December 2012. – TOTAL INDUSTRY (BASE YEAR 2005)

Укупна индустрија и главне индустријске групе (ГИГ)

Total industry and Main Industrial Groupings (MIGs)

У децембар 2012. стопа промјене производње Интермедијарних производа у односу на децембру 2011. износи **-3,5%**, Капиталних производа **-8,4%**, Трајних производа за широку потрошњу **-27,9%**, Нетрајних производа за широку потрошњу **-0,8%**, а Енергије **-4,2%**.

*In December 2012 the rate of change in production of Intermediate goods, relative to December 2011 is **-3,5%**, of Capital goods **-8,4%**, of Consumer durables **-27,9%**, of Consumer non-durables **-0,8%**, and of Energy **-4,2%**.*

Стопа промјене кумулативне производње Интермедијарних производа, према истом периоду 2011. износи **-3,8%**, за Капиталне производе **-15,2%**, за Трајне производе за широку потрошњу **-23,1%**, за Нетрајне производе за широку потрошњу **1,2%** и за Енергију **-6,4%**.

*Rate of change in cumulative production of Intermediate goods, relative to the same period of 2011 is **-3,8%**, of Capital goods **-15,2%** of Consumer durables **-23,1%**, of Consumer non-durables **1,2%** and of Energy **-6,4%**.*

Укупна индустрија и главне индустријске групе (ГИГ) XII 2012.				
<i>Total industry and Main Industrial Groupings (MIGs) XII 2012</i>				
Индекси <i>Indices</i>	Индекси <i>Indices</i> (Ф2005=100)		Стопа промјене <i>Rate of change</i> %	
	XI 2012*)	XII 2012	XII 2012/ XII 2011	I-XII 2012/ I-XII 2011
Индустрија укупно <i>Total Industry</i>	143,3	142,2	-4,8	-5,2
Интермедијарни производи <i>Intermediate goods</i>	148,7	129,7	-3,5	-3,8
Капитални производи <i>Capital goods</i>	133,0	114,6	-8,4	-15,2
Трајни производи за широку потрошњу <i>Consumer durables</i>	177,0	182,0	-27,9	-23,1
Нетрајни производи за широку потрошњу <i>Consumer non-durables</i>	163,2	175,0	-0,8	1,2
Енергија <i>Energy</i>	124,4	135,6	-4,2	-6,4

*) Ревидирани индекс, revised index, Revised index

Укупна индустрија, подручја и потподручја XII 2012.
Total industry, sections and subsections XII 2012

Индекси <i>Indices</i>		Индекси <i>Indices</i> (Ф2005=100)		Стопа промјене <i>Rate of change</i> %	
		XI 2012*)	XII 2012	XII 2012/ XII 2011	I-XII 2012/ I-XII 2011
Индустрија укупно <i>Total Industry</i>		143,3	142,2	-4,8	-5,2
C	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>	141,8	127,5	-6,8	-4,9
CA	Вађење енергетских сировина <i>Mining and quarrying of energy producing materials</i>	149,4	142,4	-5,2	-3,9
CB	Вађење руда и камена, сем енергетских сировина <i>Mining and quarrying, except of energy producing materials</i>	115,9	76,1	-16,0	-9,2
D	Прерађивачка индустрија <i>Manufacturing</i>	156,7	148,9	-6,6	-4,7
DA	Производња прехранбених производа, пића и дувана <i>Manufacture of food products, beverages and tobacco</i>	112,2	125,6	-7,2	-1,1
DB	Производња текстила и текстилних производа <i>Manufacture of textiles and textile products</i>	105,5	89,6	3,8	-11,5
DC	Производња коже и производа од коже <i>Manufacture of leather and leather products</i>	143,2	154,1	2,3	-7,5
DD	Производња дрвета и производа од дрвета <i>Manufacture of wood and wood products</i>	122,7	89,8	-13,6	-6,4
DE	Производња целулозе, хартије и производа од хартије, издавачка и штампарска дјелатност <i>Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing</i>	141,5	153,0	-3,6	-2,4
DF	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива <i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>	415,2	93,6	-87,0	-14,2
DG	Производња хемикалија, хемијских производа и вјештачких влакана <i>Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres</i>	438,6	468,5	15,0	8,2
DH	Производња производа од гуме и пластичних маса <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	155,5	131,7	-12,7	0,8
DI	Производња осталих производа од неметалних минерала <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	94,4	44,6	-29,5	-15,8
DJ	Производња базних метала и металних производа <i>Manufacture of basic metals and fabricated metal products</i>	182,0	166,4	-3,5	-0,9
DK	Производња машина и уређаја, д.н. <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	157,1	153,9	-4,3	-26,2
DL	Производња електричних и оптичких уређаја <i>Manufacture of electrical and optical equipment</i>	88,4	75,4	0,9	-19,0
DM	Производња саобраћајних средстава <i>Manufacture of transport equipment</i>	84,0	91,1	6,8	-8,5
DN	Остала прерађивачка индустрија, д.н. <i>Manufacturing n.e.c.</i>	179,3	181,0	-28,2	-22,5
E	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом <i>Electricity, gas and water supply</i>	110,1	133,2	2,2	-7,1

*) Ревидирани индекс, revised index, Revised index

Укупна индустрија, подручја и потподручја XII 2012.					
Индекси		Индекси (Ф2005=100)		Стопа промјене %	
		XI 2012 *)	XII 2012	XII 2012/ XII 2011	I-XII 2012/ I-XII 2011
Индустрија укупно		143,3	142,2	-4,8	-5,2
C	Вађење руда и камена	141,8	127,5	-6,8	-4,9
CA	Вађење енергетских сировина	149,4	142,4	-5,2	-3,9
10	Вађење угља и лигнита; вађење тресета	149,4	142,4	-5,2	-3,9
CB	Вађење руда и камена, сем енергетских сировина	115,9	76,1	-16,0	-9,2
13	Вађење руда метала	95,4	40,4	-32,2	5,4
14	Вађење осталих руда и камена	131,0	102,2	-9,8	-15,5
D	Прерађивачка индустрија	156,7	148,9	-6,6	-4,7
DA	Производња прехранбених производа, пића и дувана	112,2	125,6	-7,2	-1,1
15	Производња прехранбених производа и пића	117,4	128,4	2,2	0,9
16	Производња дуванских производа	82,3	109,4	-42,9	-16,7
DB	Производња текстила и текстилних производа	105,5	89,6	3,8	-11,5
17	Производња текстила	119,6	98,6	7,5	-18,0
18	Производња плетених и кукичаних пуловера, јакни и сличних производа	93,3	81,8	0,1	-1,9
DC	Производња коже и производа од коже	143,2	154,1	2,3	-7,5
19	Штављење и обрада коже; производња кофера, ручних торби, седларских и сарачких производа и обуће	143,2	154,1	2,3	-7,5
DD	Производња дрвета и производа од дрвета	122,7	89,8	-13,6	-6,4
20	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, сем намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	122,7	89,8	-13,6	-6,4
DE	Производња целулозе, хартије и производа од хартије, издавачка и штампарска дјелатност	141,5	153,0	-3,6	-2,4
21	Производња целулозе, хартије и производа од хартије	109,0	93,7	-19,3	-5,7
22	Производња осталих производа од хартије и картона, д.н.	191,2	243,9	8,8	1,2
DF	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	415,2	93,6	-87,0	-14,2
23	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	415,2	93,6	-87,0	-14,2
DG	Производња хемикалија, хемијских производа и вјештачких влакана	438,6	468,5	15,0	8,2
24	Производња хемикалија и хемијских производа	438,6	468,5	15,0	8,2
DH	Производња производа од гуме и пластичних маса	155,5	131,7	-12,7	0,8
25	Производња производа од гуме и пластичних маса	155,5	131,7	-12,7	0,8
DI	Производња осталих производа од неметалних минерала	94,4	44,6	-29,5	-15,8
26	Производња осталих производа од неметалних минерала	94,4	44,6	-29,5	-15,8
DJ	Производња базних метала и металних производа	182,0	166,4	-3,5	-0,9
27	Производња базних метала	199,2	190,6	1,4	1,6
28	Производња металних производа, сем машина и опреме	131,3	95,2	-25,1	-12,3
DK	Производња машина и уређаја, д.н.	157,1	153,9	-4,3	-26,2
29	Производња машина и уређаја, д.н.	157,1	153,9	-4,3	-26,2
DL	Производња електричних и оптичких уређаја	88,4	75,4	0,9	-19,0
30	Производња канцеларијских машина и рачунара	77,5	66,3	46,2	-35,3
31	Производња електричних машина и апарата, д.н.	95,9	76,2	-8,2	-12,5
32	Производња радио, телевизијске и комуникационе опреме и апарата	0,0	0,0	0,0	-100,0
33	Производња медицинских, прецизних и оптичких инструмената, часовника	98,2	96,8	-19,2	-1,9
DM	Производња саобраћајних средстава	84,0	91,1	6,8	-8,5
34	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	85,7	92,5	6,4	-9,9
35	Производња осталих саобраћајних средстава	69,4	79,0	11,2	3,5
DN	Остала прерађивачка индустрија, д.н.	179,3	181,0	-28,2	-22,5
36	Производња намјештаја; остала прерађивачка индустрија, д.н.	181,3	185,9	-27,7	-22,4
37	Рециклажа	143,4	95,9	-43,4	-24,5
E	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	110,1	133,2	2,2	-7,1
40	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и топлом водом	110,1	133,2	2,2	-7,1

*) Ревидирани индекс, revised index

Total industry, sections and subsections XII 2012.					
Indices		Indices (Φ 2005=100)		Rate of change %	
		XI 2012*)	XII 2012	XII 2012/ XII 2011	I-XII 2012/ I-XII 2011
Total Industry		143,3	142,2	-4,8	-5,2
C	Mining and quarrying	141,8	127,5	-6,8	-4,9
CA	Mining and quarrying of energy producing materials	149,4	142,4	-5,2	-3,9
10	Mining of coal and lignite; extraction of peat	149,4	142,4	-5,2	-3,9
CB	Mining and quarrying, except of energy producing materials	115,9	76,1	-16,0	-9,2
13	Mining of metal ores	95,4	40,4	-32,2	5,4
14	Other mining and quarrying	131,0	102,2	-9,8	-15,5
D	Manufacturing	156,7	148,9	-6,6	-4,7
DA	Manufacture of food products, beverages and tobacco	112,2	125,6	-7,2	-1,1
15	Manufacture of food products and beverages	117,4	128,4	2,2	0,9
16	Manufacture of tobacco products	82,3	109,4	-42,9	-16,7
DB	Manufacture of textiles and textile products	105,5	89,6	3,8	-11,5
17	Manufacture of textiles	119,6	98,6	7,5	-18,0
18	Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur	93,3	81,8	0,1	-1,9
DC	Manufacture of leather and leather products	143,2	154,1	2,3	-7,5
19	Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear	143,2	154,1	2,3	-7,5
DD	Manufacture of wood and wood products	122,7	89,8	-13,6	-6,4
20	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	122,7	89,8	-13,6	-6,4
DE	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing	141,5	153,0	-3,6	-2,4
21	Manufacture of pulp, paper and paper products	109,0	93,7	-19,3	-5,7
22	Publishing, printing and reproduction of recorded media	191,2	243,9	8,8	1,2
DF	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	415,2	93,6	-87,0	-14,2
23	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	415,2	93,6	-87,0	-14,2
DG	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres	438,6	468,5	15,0	8,2
24	Manufacture of chemicals and chemical products	438,6	468,5	15,0	8,2
DH	Manufacture of rubber and plastic products	155,5	131,7	-12,7	0,8
25	Manufacture of rubber and plastic products	155,5	131,7	-12,7	0,8
DI	Manufacture of other non-metallic mineral products	94,4	44,6	-29,5	-15,8
26	Manufacture of other non-metallic mineral products	94,4	44,6	-29,5	-15,8
DJ	Manufacture of basic metals and fabricated metal products	182,0	166,4	-3,5	-0,9
27	Manufacture of basic metals	199,2	190,6	1,4	1,6
28	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	131,3	95,2	-25,1	-12,3
DK	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	157,1	153,9	-4,3	-26,2
29	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	157,1	153,9	-4,3	-26,2
DL	Manufacture of electrical and optical equipment	88,4	75,4	0,9	-19,0
30	Manufacture of office machinery and computers	77,5	66,3	46,2	-35,3
31	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	95,9	76,2	-8,2	-12,5
32	Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus	0,0	0,0	0,0	-100,0
33	Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	98,2	96,8	-19,2	-1,9
DM	Manufacture of transport equipment	84,0	91,1	6,8	-8,5
34	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	85,7	92,5	6,4	-9,9
35	Manufacture of other transport equipment	69,4	79,0	11,2	3,5
DN	Manufacturing n.e.c.	179,3	181,0	-28,2	-22,5
36	Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	181,3	185,9	-27,7	-22,4
37	Recycling	143,4	95,9	-43,4	-24,5
E	Electricity, gas and water supply	110,1	133,2	2,2	-7,1
40	Electricity, gas, steam and hot water supply	110,1	133,2	2,2	-7,1

*) Revised index

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Значај индекса обима индустријске производње (ИПИ)

Индекс обима индустријске производње мјери мјесечне промјене производње у Босни и Херцеговини. Он приказује промјене обима индустријске производње тј. њеног output-а у референтном периоду у односу на базни период. Управо због мјесечне периодичности, брзе расположивости и детаљног разбијања по различитим групацијама економских дјелатности, ИПИ је централни и актуелан индикатор који се користи у праћењу промјена у различитим доменима индустријских дјелатности.

Прикупљање и упоређивање краткорочних индикатора индустријске производње кроз дужи временски период тј. формирање временских серија представља добру основу за формирање закључака о главним карактеристикама понашања и дугорочног развоја индустријске производње, као и за анализу тренда развоја и предвиђање будућег понашања пословног циклуса. Овај индекс представља драгоцен алат у процесу планирања будућег економског развоја и доношења правилних одлука.

Прикупљања података

Статистички систем Босне и Херцеговине чине: Агенција за статистику БиХ (БХАС), Федерални завод за статистику (ФЗС), Републички завод за статистику Републике Српске (РЗСПС) и експозитура Дистрикт Брчко Агенције за статистику (ЕДБ). ФЗС, РЗСПС и ЕДБ проводе посебно мјесечно истраживање индустријске производње на својим подручјима, користећи заједнички упитник (ИНД-1) и усаглашено упутство за попуњавање. Кроз ово се истраживаје прикупљају подаци о обиму производње, вриједности и обиму продаје, обиму залиха и производа за даљу обраду, и то на нивоу појединачног производа, дефинисаног у НИП БиХ. Наведене статистичке институције врше улазну контролу, едитовање и импутације улазних података које користе за рачунање властитих индекса (ниво ентитета и дистрикта) и достављају их Агенцији за статистику Босне и Херцеговине. Агенција израчунава и објављује индексе за ниво Босне и Херцеговине.

Рокови достављања Агенцији првих (прелиминарних) података за референтни мјесец су:

ФБиХ - до 17. у мјесецу за претходни мјесец
РС - до 19. у мјесецу за претходни мјесец
ДБ - до 18. у мјесецу за претходни мјесец

Рок за достављање ревидираних података је: мјесец дана након достављања прелиминарних података.

Рачунање индекса

Начин рачунања индекса у ентитетима и ДБ до 2009 године није био јединствен и резултати нису били међусобно упоредиви. Крајем 2008 је усвојена заједничка методологија за израчунавање индекса индустријске производње и од 2009 почиње израчунавање и објављивање индекса у ентитетима и ДБ по заједничком приступу (иако још увијек постоје неке разлике).

Концепти, дефиниције и методологија који се користе за израчунавање индекса индустријске производње су усклађени са ЕУРОСТАТ препорукама и прописима у домену краткорочних статистика (STS-Short Term Statistics). Методолошко упутство за израчунавање индекса је доступно на веб страници Агенције за статистику Босне и Херцеговине: <http://www.bhas.ba/>

БХАС је на основу историјских података из ентитета и ДБ извршила израчунавање ИПИ за БиХ у периоду 2006-2009. На овај је начин формирана прва серија ИПИ према фиксној

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Importance of the Industrial Production Index (IPI)

The Industrial production index measures monthly performances of the industry in Bosnia and Herzegovina. It describes changes in the volume of industrial production, i.e. production output in the reference period compared to the base period. Due to its monthly periodicity, its rapid availability and detailed breakdown by different groupings of economic activity, IPI is a central and an up-to-date indicator used in monitoring developments in various industrial activities.

Collection and comparison of short-term indicators on industrial production through a long period, i.e. construction of time series is a sound basis for making conclusions on main characteristics of the long term behavior of industrial production and for a trend analysis and predictions of economic cycle future behavior. This index is a valuable tool for planning future economic developments and proper decision-making.

Data collection

The statistical system of Bosnia and Herzegovina (BiH) consists of: Agency for Statistics of BiH (BHAS), Federal Office of Statistics of Federation of BiH (FZS), Republika Srpska Institute of Statistics (RZSRS) and the Brcko District Branch of the Agency for Statistics of BiH (EDB). FZS, RZSRS and EDB are carrying out specific monthly survey on industrial production in their territories using common questionnaire (IND-1) and unified instructions for its filling out. This survey collects volume data on production, value and volume of sales, as well as volume on stocks and production for further processing for each separate product defined in NIP BiH. Previously mentioned statistical institutions are performing data input controls, editing and imputation of input data to be used for calculation of their own indices (entity and District Brcko levels) and submitted to the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina. The Agency calculates and publishes indices for the level of Bosnia and Herzegovina.

The deadlines for submitting the first (preliminary) data to the Agency for the reference month are:

*FBiH - until 17th in a month for the previous month
RS - until 19th in a month for the previous month
DB - until 18th in a month for the previous month*

The deadline for submitting revised data is a month after the submission of preliminary data.

Calculating of the index

Until 2009, the method of index calculation was not common in entities and the Brcko District and the results were not mutually comparable. At the end of 2008, a common methodology for industrial production index calculation was adopted and since 2009, the calculation and publishing of indices in the entities and the Brcko District has started, following harmonized approach (although there are still some differences).

Concepts, definitions and methodologies used to calculate the index of industrial production are harmonized with EUROSTAT recommendations and regulations in the field of short-term statistics (STS-Short Term Statistics). Methodological manual for the index compilation is currently available on the website of the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina: <http://www.bhas.ba/>

On the basis of historical data from entities and the Brcko District, BHAS calculated the IPI for the period 2006-2009. In this way, the first time series of the fixed base year IPI for the

базној години за ниво БиХ.

Класификације и стандарди

За прикупљање података, израчунавање индекса и објављивање резултата индустријске производње користе се класификација дјелатности КД БиХ (базирана на NACE Рев.1.1) и номенклатура индустријских производа НИП БиХ (базирана на PRODCOM листи из 2005). Примјена нове класификације дјелатности БиХ (базирана на NACE Рев2) и нове номенклатуре индустријских производа (базирана на PRODCOM листи из 2009) се планира у 2013.

Обухват мјесечног истраживања

Обухват по дјелатностима

Индекс обима индустријске производње (IPI) обухвата дјелатности које су разврстане у сљедећа подручја класификације дјелатности Босне и Херцеговине, КД БиХ:

- С - Вађење руда и камена
- D - Прерађивачка индустрија
- Е - Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом.

Сагласно СТС пропису бр. 1165/98 и 329/2009 сљедеће дјелатности не улазе у рачун индекса индустријске производње:

Област 41 - Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Грана 40.3 - Производња и снабдијевање паром и топлом водом

Обухват по статистичким јединицама

Јединице посматрања и извјештавања у процесу израчунавања индекса индустријске производње су предузећа тј. правне јединице и њихове регистроване локалне јединице, разврстане према главној дјелатности у индустрију (Подручја С, D и Е у КД БиХ), а такођер и локалне јединице које обављају индустријске дјелатности, иако су дијелови тј. погони предузећа која нису разврстана у индустрију.

Обухват извјештајних јединица мјесечног истраживања индустрије чине предузећа и њихове локалне јединице са 10 или више запослених, а по потреби и јединице које остварују годишњи промет од 500.000 КМ и више (cut-off узорак који користи двије граничне вриједности).

На овај је начин задовољен главни критериј обухвата статистичких јединица одређен СТС прописом 1165/98 и 329/2009 ("индекси индустријске производње у подручју D морају на нивоу гране (3-цифрена шифра) и разреда (4-цифрена шифра дјелатности) покрити најмање 90% укупне додане вриједности базне године"). Такођер се при дефинисању обухвата мјесечног истраживања индустрије користи критериј репрезентативности производа унутар сваког разреда дјелатности. Производи који се прате кроз истраживање морају припадати свим разредима индустријских дјелатности тако да осигурају најбољу заступљеност разреда у укупној индустрији. Статистичке јединице изабране у обухват базне године покривају више од 80% вриједности производње укупне индустрије.

Метод рачунања и базна година

Индекси индустријске производње израчунавају се коришћењем Laspeyres-ове формуле. Базна година за коју је утврђен систем пондера је 2005. Рачунање индекса почиње од нивоа групе производа (макро производи). Елементарни индекс макро производа се рачуна као однос вриједности производње у референтном периоду тј. текућем мјесецу и просјечне мјесечне вриједности производње у базној години. Неопходна мјесечна варијабла за сваку компоненту макро производа је текући обим производње, а потребне су и двије

BiH level was constructed.

Classifications and standards

Data collection, calculation of the index and publishing the results of industrial production are performed by using Classification of economic activities - KD BiH (based on NACE Rev.1.1) and Nomenclature of industrial products – NIP BiH (based on PRODCOM list from 2005). The implementation of new classification of economic activities of BiH (based on NACE Rev2) and new nomenclature of industrial products (based on PRODCOM list from 2009) is planned in 2013.

Monthly survey coverage

Scope by activity

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the Classification of economic activities in Bosnia and Herzegovina, KD BiH:

- C - Mining and quarrying
- D - Manufacturing
- E - Electricity, gas and water supply

In line with main STS Regulation No. 1165/98 and 329/2009, the following activities are excluded from the index calculation:

Division 41 - Collection, purification and distribution of water

Group 40.3 – Steam and hot water supply

Scope by statistical units

The observation and reporting units in the process of calculating industrial production index are enterprises i.e. legal units and their registered local units classified according to their main activity in industry (Section C, D and E of KD BiH), as well as local units performing industrial activities, although being business parts, i.e. establishments of enterprises that are not classified in industry.

Reporting units for the monthly survey on industrial production are enterprises and their local units with 10 or more persons employed and, if needed, the units with annual turnover of KM 500.000 and more (cut-off sample using two threshold values).

In this way, the main criteria concerning coverage of statistical units defined by STS Regulation No 1165/98 and 329/2009 is respected ("indices of industrial production at the levels of group (3-digit code) and class (4-digit activity code) of Section D must represent 90% of the total value added in a given base year"). In addition, a criterion of product representation within each class of industrial activity is used for defining monthly survey coverage of industry. The products surveyed should belong to all classes of industrial activities such to provide the best representativeness of class activity in total industry. In the base year, the selected statistical units cover more than 80% of the total value of the industrial production.

Calculation method and base year

Indices of industrial production are calculated by using Laspeyres formula. The base year for the weighting system is 2005. The calculation of index starts from the level of the group of products (macro products). Elementary index of a macro product is calculated as ratio between the value of production in the reference period i.e. current month and average monthly value of production in the base year. Necessary monthly variable for each component of the macro product is current volume of production, accompanied by the two constant values;

константе: просјечни мјесечни обим производње у базној години и просјечна јединична вриједност производа из базне године.

Индекс сваког вишег нивоа дјелатности се рачуна као пондерисана средња вриједност индекса припадајућих нижих нивоа.

Главна варијабла за утврђивање система пондера је бруто додана вриједност у факторским трошковима. Пондер је коефицијент који приказује удио додане вриједности створене на нижем нивоу дјелатности у доданој вриједности одговарајућег вишег нивоа дјелатности. Бруто додана вриједност се рачуна за ниво сваког разреда кориштењем података из годишњег истраживања индустрије (ИНД 21 – Елементи рачуна производње и структурно пословних индикатора) за 2005 годину. Додане вриједности на нивоу разреда се агрегирају како би се добиле додане вриједности свих виших нивоа дјелатности, све до нивоа укупне индустрије. Са друге стране, додане вриједности на нивоу разреда се расподељују на компоненте нижег нивоа тј. на макро производе према удјелу вриједности производње сваког макро производа у припадајућем разреду.

Периодичне ревизије и ажурирања

Одазив јединица извјештавања није увијек потпун у тренутку када се први пут публикује индекс. Због тога се у случајевима неодржавања морају користити процјене. Сљедећег мјесеца се израчунавају ревидирани индекси узимајући у рачун накнадно достављене податке и могуће корекције већ достављених података.

Ревидирани индекси претходног мјесеца се објављују истовремено са прелиминарним индексима текућег мјесеца.

Годишња ревизија индекса се обавља након достављања ревидираних података за посљедњи мјесец у години (децембар).

Ова ревизија такођер узима у рачун и корекције обухвата мјесечног истраживања индустрије за сљедећу годину, које се врше у циљу задовољења критерија из СТС прописа.

Корекције сезонских варијација и утицаја различитог броја радних дана

Агенција за статистику Босне и Херцеговине у овом тренутку израчунава серије индексе индустријске производње користећи оригиналне, некориговане вриједности (индекси се рачунају на основу података о стварно произведеним количинама у сваком мјесецу).

Објављивање резултата

У саопштењу "Индекси обима индустријске производње у Босни и Херцеговини" објављују се индекси за укупну индустрију, за подручја C, D и E, за сва потподручја и области класификације дјелатности КД БиХ и такођер за главне индустријске групе (ГИГ) у складу са ЕУ прописом бр. 586/2001.

У саопштењу се приказују прелиминарни индекси за текући мјесец и ревидирани индекси за претходни мјесец у форми индекса према базној години, индекса према претходној години, стопе промјене производње према истом мјесецу претходне године и стопе кумулативне промјене производње према истом периоду претходне године. Публиковани индекси нису десезонирани и нису кориговани по броју радних дана.

Времанска серија оригиналног индекса укупне индустрије према базној години приказана је у форми графикана.

У саопштењу са дају и основна методолошка објашњења везана за индекс обима индустријске производње.

Саопштење се објављује око 25. у мјесецу.

average monthly produced volume of production in the base year and average unit value of the product in the base year.

The index of each upper level of activity classification is calculated as a weighted average of the relevant lower level indices.

Main variable for weighting system calculation is gross value added at factor costs. The weight is a factor which shows the share of value added generated at the lower level of activity in respect to the value added of relevant upper level of the activity. Gross value added for each class level is compiled by using data from annual cost survey of industry (IND 21 - Elements of the production account and structural business indicators) in 2005. Value added at class level is aggregated to get value added figures for all higher activity levels, up to the level of total industry. On the other hand, value added of each class is distributed among components of lower level i.e. among macro products according to share of values of production of each macro product in the belonging class.

Periodic revisions and updates

Responses from the reporting units are not always fully available at the moment when the index is published for the first time. That is why an estimate must be used in case of non-response. A month later, revised production indices are calculated and disseminated, taking into account subsequently received data and possible corrections of the data already submitted.

The revised indices of the previous month are published together with the preliminary results of the current month.

An annual revision of indices is undertaken after revised data for the last month of the year (December) are submitted.

This revision also takes into account the corrections of the monthly survey coverage done for the next year in respect to the criteria of the STS Regulation.

Corrections for seasonal variations and influence of the various number of working days

Currently, Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina compiles industrial production index time series using original, non-adjusted values (indices are calculated on the base of data on the volume of actually produced output for each month).

Dissemination

In the press release on "Industrial Production Index in Bosnia and Herzegovina", the indices are disseminated for the total industry, for the sections C, D and E, for all subsections and divisions of the Classification of economic activities KD BiH and also for the main industry groups (MIGs) in accordance with the EU Regulation No. 586/2001.

The press release shows preliminary indices for the current month and revised indices for the previous month as baseweighted indices, index or the current month, related to the previous year, rates of change for the same month of the previous year and cumulative production rates of change related to the same period of the previous year. Released indices are neither seasonally adjusted nor working day adjusted.

Time series of the original total industry index for the base year are given in charts.

Press release also contains basic methodological explanations on industrial volume index compilation.

The results of the monthly production index are released about

the 25th in a month.

Резултати се такођер могу наћи на веб страници Агенције за статистику БиХ која садржи линкове на детаљне табеле података.

The results can also be found on the website of the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina which contains links to the detailed data tables.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 220 626 * Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта//E-mail: bhas@bhas.ba * Интернетска страница/Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор Зденко Милиновић
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Саопштење приредили: Фахир Канлић
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić

Лектор: Амра Капетановић
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Штампа: 150 примјерака
150 copies printed

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet